

Mededeling

Brussel, 2 juni 2017

Kenmerk: NBB_2017_18

uw correspondent:

Nicolas Strypstein
tel. +32 2 221 44 74 – fax +32 2 221 31 04
nicolas.strypstein@nbb.be

Mededeling betreffende de procedures voor de uitoefening van verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten in het buitenland (in een andere lidstaat van de EER of in een derde land) door verzekerings- of herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht

Toepassingsveld

- *Verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht die onderworpen zijn aan de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (met uitzondering van de verzekeringsondernemingen als bedoeld in de artikelen 275, 276 of 294 van de voornoemde wet van 13 maart 2016).*

Samenvatting/Doelstelling

In deze mededeling worden de voorwaarden en de procedures beschreven die in acht moeten worden genomen door verzekerings- of herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht die activiteiten wensen aan te vangen op het grondgebied van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte of in een derde land dat geen lid is van die Ruimte, via een bijkantoor of in het kader van het vrij verrichten van diensten. Zij bepaalt eveneens welke informatie aan de Nationale Bank van België moet worden meegedeeld in geval van oprichting of verwerving van een dochteronderneming in het buitenland.

Juridische basis

Wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, de artikelen 107 tot 122.

Structuur

- I. *Doelstellingen*
- II. *Definities*
- III. *Uitoefening van verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte*
- IV. *Uitoefening van verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten in een derde land*
- V. *Oprichting of verwerving van een dochteronderneming die verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten uitoefent in het buitenland*
- VI. *Intrekking*

I. Doelstellingen

In deze mededeling wordt herinnerd aan de verplichtingen die gelden voor verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht die activiteiten wensen aan te vangen in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte of in een derde land en worden de procedures beschreven die in dat geval gevolgd dienen te worden. Zij bepaalt eveneens welke informatie aan de Nationale Bank van België (hierna 'de Bank') moet worden meegedeeld in geval van oprichting of verwerving van een dochteronderneming in het buitenland.

II. Definities

- De Richtlijn: Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II);
- De Wet: de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen;
- Lidstaat: een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (art. 15, 27° van de Wet);
- Derde land: een staat die geen partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (art. 15, 28° van de Wet);
- Bijkantoor: een agentschap of bijkantoor van een verzekerings- of herverzekeringsonderneming die gevestigd is op het grondgebied van een andere lidstaat dan de lidstaat van herkomst of op het grondgebied van een derde land (art. 15, 33° van de Wet);
- Vrij verlenen van diensten: de activiteit waarbij een verzekerings- of herverzekeringsonderneming vanuit haar zetel of vanuit een in een lidstaat of een derde land gelegen bijkantoor, in een andere lidstaat of in een derde land gelegen risico's dekt (art. 15, 35° van de Wet);

III. Uitoefening van verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte

3.1. Inleiding

Een verzekerings- of herverzekeringsonderneming naar Belgisch recht mag in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (hierna 'EER') de verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten waarvoor zij in België een vergunning heeft verkregen op de volgende wijzen uitoefenen:

- 1) de opening van een bijkantoor, namelijk een permanente vestiging, op het grondgebied van een andere lidstaat,
- 2) het vrij verrichten van diensten, namelijk de activiteit waarbij een verzekerings- of herverzekeringsonderneming vanuit haar zetel of vanuit een bijkantoor gelegen in een lidstaat, in een andere lidstaat gelegen risico's dekt;

Indien een verzekerings- of herverzekeringsonderneming op het grondgebied van een andere lidstaat activiteiten wenst uit te oefenen waarvoor zij geen vergunning heeft verkregen in België, dient zij die vergunning uiterlijk op het ogenblik van de indiening van de in punt 1.3 of 1.4 hierboven bedoelde kennisgeving aan te vragen. In dit verband zij verwezen naar mededeling NBB_2017_17 over de procedures voor het verkrijgen van een vergunning als verzekerings- of herverzekeringsonderneming naar Belgisch recht en voor het verkrijgen van een uitbreiding van een vergunning, en naar het governancememorandum.

3.2. Toepasselijke wetgeving

De volgende wetgeving is van toepassing inzake de kennisgeving van de opening van een bijkantoor en de uitoefening van activiteiten in het kader van het vrij verrichten van diensten door een verzekerings- of herverzekeringsonderneming naar Belgisch recht:

- 1) Opening van een bijkantoor: de artikelen 108 tot 114 en 122 van de Wet; en
- 2) Vrij verrichten van diensten: de artikelen 115 tot 122 van de Wet.

3.3. Opening van een bijkantoor in een andere lidstaat

3.3.1. Opening van een bijkantoor door een [verzekeringsonderneming](#)

a) Voorafgaande kennisgeving en dossier

Een verzekeringsonderneming naar Belgisch recht stelt de Bank voorafgaandelijk in kennis van haar voornemen om op het grondgebied van een andere lidstaat een bijkantoor te vestigen (artikel 108, § 1, eerste lid van de Wet).

Hiertoe maakt zij gebruik van het formulier dat als **bijlage 1** bij deze mededeling is gevoegd en dat de inlichtingen bevat die de onderneming aan de Bank moet meedelen ter staving van haar kennisgeving (art. 108, § 1, tweede lid), evenals de inlichtingen over de algemene lasthebber van het bijkantoor (art. 108, § 2). In het kader van haar onderzoek van het dossier kan de Bank nadere of aanvullende informatie opvragen.

Het ingevulde formulier moet in één exemplaar naar de Bank worden verstuurd met de post en langs elektronische weg en moet in één van de officiële talen van België (Nederlands, Frans of Duits, naargelang van de bedrijfszettel van de onderneming) met een Engelse vertaling worden ingediend.

b) Onderzoek door de Bank

Overeenkomstig artikel 108, § 3 van de Wet kan de Bank zich uiterlijk 3 maanden na ontvangst van het volledige dossier verzetten tegen de uitvoering van het project indien de verzekeringsonderneming geen algemeen lasthebber heeft aangeduid of indien de voorgenomen activiteiten nadelige gevolgen kunnen hebben voor haar governancestelsel, haar financiële positie of de uitoefening van het toezicht door de Bank.

c) Overdracht van het dossier aan de autoriteiten van de lidstaat van ontvangst en algemeen belang

Indien de Bank zich niet verzet tegen het project van de verzekeringsonderneming, wordt het dossier overgedragen aan de toezichthouder van de lidstaat van ontvangst. De Bank brengt de verzekeringsonderneming op de hoogte van die overdracht en van de datum waarop de toezichthouders van de lidstaat van ontvangst er de ontvangst van hebben bevestigd (art. 109 van de Wet).

De toezichthouders van de lidstaat van ontvangst delen aan de Bank de bepalingen van die lidstaat mee die om redenen van algemeen belang door het bijkantoor in de lidstaat van ontvangst moeten worden nageleefd. De Bank deelt die informatie mee aan de verzekeringsonderneming.

d) Aanvang van de activiteiten

De verzekeringsonderneming mag de voorgenomen activiteiten via haar bijkantoor aanvangen vanaf de datum waarop de Bank de lijst van de in de lidstaat van ontvangst toepasselijke bepalingen van algemeen belang heeft ontvangen en uiterlijk bij het verstrijken van een termijn van twee maanden die aanvangt op de datum waarop de Bank het kennisgevingsdossier aan de toezichthouders van de lidstaat van ontvangst heeft overgedragen (zie punt c) hierboven). (Art. 111 van de Wet).

3.3.2. Opening van een bijkantoor door een [herverzekeringsonderneming](#)

a) Voorafgaande kennisgeving en dossier

Een herverzekeringsonderneming naar Belgisch recht dient de Bank voorafgaandelijk in kennis te stellen van haar voornemen om op het grondgebied van een andere lidstaat een bijkantoor te vestigen (artikel 113 van de Wet).

Hiertoe maakt zij gebruik van het formulier dat als **bijlage 1** bij deze mededeling is gevoegd en dat de inlichtingen bevat die de onderneming aan de Bank moet meedelen ter staving van haar kennisgeving (art. 113 *juncto* artikel 108, § 1, tweede lid), evenals de inlichtingen over de algemene lasthebber van het bijkantoor (art. 113 *juncto* art. 108, § 2). In het kader van haar onderzoek van het dossier kan de Bank nadere of aanvullende informatie opvragen.

Het ingevulde formulier moet in één exemplaar naar de Bank worden verstuurd met de post en langs elektronische weg en moet in één van de officiële talen van België (Nederlands, Frans of Duits, naargelang van de bedrijfszetel van de onderneming) met een Engelse vertaling worden ingediend.

b) Onderzoek door de Bank

Overeenkomstig artikel 113 *juncto* artikel 108, § 3 van de Wet kan de Bank zich uiterlijk 3 maanden na ontvangst van het volledige dossier verzetten tegen de uitvoering van het project indien de onderneming geen algemeen lasthebber heeft aangeduid of indien de voorgenomen activiteiten nadelige gevolgen kunnen hebben voor haar governancestelsel, haar financiële positie of de uitoefening van het toezicht door de Bank.

c) Overdracht van het dossier aan de autoriteiten van de lidstaat van ontvangst

Binnen een maand volgend op de ontvangst van het volledige dossier bezorgt de Bank het dossier aan de lidstaat van ontvangst.

d) Aanvang van de activiteiten

De herverzekeringsonderneming kan de voorgenomen activiteiten via het bijkantoor aanvangen op de datum waarop de Bank haar ervan in kennis heeft gesteld dat zij zich niet verzet tegen het project (art. 114, 2° van de Wet).

3.4. Uitoefening van activiteiten in het kader van het vrij verrichten van diensten in een andere lidstaat

3.4.1. Uitoefening van activiteiten in het kader van het vrij verrichten van diensten door een [verzekeringsonderneming](#)

a) Voorafgaande kennisgeving en dossier

Een verzekeringsonderneming naar Belgisch recht dient de Bank voorafgaandelijk in kennis te stellen van haar voornemen om in een andere lidstaat activiteiten uit te oefenen in het kader van het vrij verrichten van diensten (artikel 115, § 1, eerste lid van de Wet).

Hiertoe maakt zij gebruik van het formulier dat als **bijlage 2** bij deze mededeling is gevoegd en dat de inlichtingen bevat die de onderneming aan de Bank moet meedelen ter staving van haar kennisgeving (art. 115, § 1, tweede lid van de Wet). In het kader van haar onderzoek van het dossier kan de Bank nadere of aanvullende informatie opvragen.

Het ingevulde formulier moet in één exemplaar naar de Bank worden verstuurd met de post en langs elektronische weg en moet in één van de officiële talen van België (Nederlands, Frans of Duits, naargelang van de bedrijfszetel van de onderneming) met een Engelse vertaling worden ingediend.

b) Onderzoek door de Bank

Overeenkomstig artikel 115, § 2 van de Wet kan de Bank zich uiterlijk een maand na ontvangst van het volledige dossier verzetten tegen de uitvoering van het project indien de voorgenomen activiteiten nadelige gevolgen kunnen hebben voor haar governancestelsel, haar financiële positie of de uitoefening van het toezicht door de Bank.

c) Overdracht van het dossier aan de autoriteiten van de lidstaat van ontvangst en algemeen belang

Indien de Bank zich niet verzet tegen het project van de verzekeringsonderneming, wordt het dossier overgedragen aan de toezichthouder van de lidstaat van ontvangst. De Bank brengt de verzekeringsonderneming op de hoogte van die overdracht en van de datum waarop de toezichthouders van de lidstaat van ontvangst er de ontvangst van hebben bevestigd (art. 116 van de Wet).

De toezichthouders van de lidstaat van ontvangst delen aan de Bank de bepalingen van die lidstaat mee die om redenen van algemeen belang moeten worden nageleefd voor de grensoverschrijdende activiteiten die in de lidstaat van ontvangst worden uitgeoefend. De Bank deelt die informatie mee aan de verzekeringsonderneming.

d) Aanvang van de activiteiten

De verzekeringsonderneming kan de voorgenomen activiteiten in het kader van het vrij verrichten van diensten aanvangen op de datum waarop de Bank het kennisgevingsdossier aan de toezichthouders van de lidstaat van ontvangst heeft overgedragen (art. 118, eerste lid van de Wet).

3.4.2. Uitoefening van activiteiten in het kader van het vrij verrichten van diensten door een herverzekeringsonderneming

a) Voorafgaande kennisgeving en dossier

Een herverzekeringsonderneming naar Belgisch recht dient de Bank voorafgaandelijk in kennis te stellen van haar voornemen om in een andere lidstaat activiteiten uit te oefenen in het kader van het vrij verrichten van diensten (artikel 120 van de Wet).

Hiertoe maakt zij gebruik van het formulier dat als **bijlage 2** bij deze mededeling is gevoegd en dat de inlichtingen bevat die de onderneming aan de Bank moet meedelen ter staving van haar kennisgeving (art. 121 *juncto* artikel 115, § 1, tweede lid van de Wet). In het kader van haar onderzoek van het dossier kan de Bank nadere of aanvullende informatie opvragen.

Het ingevulde formulier moet in één exemplaar naar de Bank worden verstuurd met de post en langs elektronische weg en moet in één van de officiële talen van België (Nederlands, Frans of Duits, naargelang van de bedrijfszettel van de onderneming) met een Engelse vertaling worden ingediend.

b) Onderzoek door de Bank

Overeenkomstig artikel 121 *juncto* artikel 115, § 2 van de Wet kan de Bank zich uiterlijk een maand na ontvangst van het volledige dossier verzetten tegen de uitvoering van het project indien de voorgenomen activiteiten nadelige gevolgen kunnen hebben voor haar governancestelsel, haar financiële positie of de uitoefening van het toezicht door de Bank.

c) Aanvang van de activiteiten

De herverzekeringsonderneming kan de voorgenomen activiteiten aanvangen op de datum waarop de Bank haar ervan in kennis heeft gesteld dat zij zich niet verzet tegen het project (art. 121, 3° *juncto* art. 118, tweede lid van de Wet).

3.5. Wijziging van de gegevens betreffende de activiteiten die via een bijkantoor of in het kader van het vrij verrichten van diensten door een verzekerings- of herverzekeringsonderneming worden uitgeoefend in een andere lidstaat

Elke voorgenomen wijziging van de in het oorspronkelijke formulier verstrekte gegevens over (i) de opening van een bijkantoor door een verzekerings- of herverzekeringsonderneming of (ii) het vrij verrichten van diensten door een verzekerings- of herverzekeringsonderneming in een lidstaat, wordt ten minste een maand vóór de uitvoering van die wijziging aan de Bank meegedeeld (art. 112, 114, 119 en 121 van de Wet).

Hiertoe vult de verzekerings- of herverzekeringsonderneming het daartoe bestemde formulier in dat als **bijlage 1 of 2** bij deze mededeling is gevoegd, maar enkel de delen van dat formulier die de gegevens bevatten die gewijzigd moeten worden.

De Bank beslist hierover volgens dezelfde procedure als die voor een oorspronkelijke kennisgeving.

In geval van een verandering van algemene lasthebber van het bijkantoor volstaat het een formulier « fit & proper » te versturen (cf. circulaire NBB_2013_02 over de standaarden van deskundigheid en professionele betrouwbaarheid voor de leden van het directiecomité, bestuurders, verantwoordelijken van onafhankelijke controlefuncties en effectieve leiders van financiële instellingen) voor de kandidaat die als nieuwe algemene lasthebber wordt voorgedragen.

IV. Uitoefening van verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten in een derde land

4.1. Inleiding

Iedere verzekerings- of herverzekeringsonderneming naar Belgisch recht die in een derde land verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten wenst uit te oefenen waarvoor zij in België een vergunning heeft verkregen, dient de Bank daar voorafgaandelijk van in kennis te stellen, ongeacht of deze activiteiten via een bijkantoor of in het kader van het vrij verrichten van diensten worden uitgeoefend.

De ondernemingen wordt erop gewezen dat de voorwaarden voor de opening van een bijkantoor of de uitoefening van activiteiten in het kader van het vrij verrichten van diensten in een derde land worden bepaald door de wetgeving van dat land, tenzij er een bilaterale of multilaterale overeenkomst is gesloten waarbij België en het betrokken derde land partij zijn. Zo is het aangewezen dat de verzekerings- of herverzekeringsonderneming die activiteiten wenst uit te oefenen op het grondgebied van een derde land, contact opneemt met de autoriteit van het derde land om precies te weten welke wetgeving er lokaal van toepassing is en, in voorkomend geval, om ervoor te zorgen dat een eventuele lokaal geldende vergunningsplicht wordt nageleefd. Er zij opgemerkt dat het dossier voor de opening van een bijkantoor in een derde land vaak grote overeenkomst vertoont met het volledig vergunningsdossier.

In overleg met de autoriteit van het derde land kan de Bank ook regels vaststellen voor de opening van en het toezicht op het bijkantoor, alsook voor de wenselijke informatie-uitwisseling (art. 110 van de Wet).

Deze afdeling betreft de gevallen waarin het recht van het derde land toelaat dat verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten worden uitgeoefend op het grondgebied van een derde land via een bijkantoor of in het kader van het vrij verrichten van diensten en doet geen afbreuk aan de verplichtingen die door het land van ontvangst zouden worden opgelegd voor dergelijke activiteiten.

4.2. Toepasselijke wetgeving

De volgende wetgeving is op dit vlak van toepassing:

- 1) Opening van een bijkantoor: de artikelen 108, § 5, 110, 111, tweede lid en 114 van de Wet; en
- 2) Vrij verrichten van diensten: de artikelen 115, § 4, 117, 119 tot 121 van de Wet.

4.3. Procedure voor de opening van een [bijkantoor in een derde land](#) en voor [het verrichten van diensten in een derde land](#)

a) Kennisgeving en dossier

Indien een verzekerings- of herverzekeringsonderneming naar Belgisch recht in een derde land een bijkantoor wenst te openen of er activiteiten in het kader van het vrij verrichten van diensten wenst uit te oefenen, moet zij de Bank daar voorafgaandelijk van in kennis stellen (art. 115 § 4 en 120 van de Wet).

Hiertoe moet de onderneming een dossier indienen dat de volgende gegevens bevat:

- 1) het formulier dat als bijlage 1 of 2 bij deze mededeling is gevoegd, naargelang het om de opening van een bijkantoor of om de uitoefening van activiteiten in het kader van het vrij verrichten van diensten gaat;
- 2) gedetailleerde informatie over de prudentiële wet- en regelgeving die van toepassing is in het derde land; en
- 3) alle andere inlichtingen die de Bank vraagt.

Dit dossier moet in één exemplaar naar de Bank worden verstuurd met de post en langs elektronische weg en moet in één van de officiële talen van België (Nederlands, Frans of Duits, naargelang van de bedrijfszetel van de onderneming) met een Engelse vertaling worden ingediend.

Aangezien de dossiers voor activiteiten buiten de EER doorgaans complexer zijn dan dossiers voor activiteiten binnen die Ruimte, volstaat het voor de eerstgenoemde dossiers niet dat de hierboven vermelde formulieren 1 en 2, die voor grensoverschrijdende activiteiten binnen de EER zijn bedoeld, worden ingevuld.

b) Onderzoek door de Bank

De Bank kan zich verzetten tegen het project van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming onder dezelfde voorwaarden als deze die in de punten 3.3.1.b, 3.3.2.b, 3.4.1.b of 3.4.2.b van Afdeling III zijn vermeld.

De Bank kan zich ook tegen dit project verzetten indien zij redenen heeft om te twijfelen aan de naleving van de regels voor de toegang tot het bedrijf waarin de wetgeving van het derde land voorziet, of aan de mogelijkheid om effectief toezicht uit te oefenen op het bijkantoor dat op het grondgebied van dit derde land is gevestigd (art. 108, § 5 en 115, § 4 van de Wet).

4.4. Wijziging van de gegevens betreffende een bijkantoor of het verrichten van diensten in een derde land

Elke voorgenomen wijziging van de in het oorspronkelijke formulier verstrekte gegevens over de opening van een bijkantoor of het verrichten van diensten in een derde land, wordt ten minste een maand vóór de uitvoering van die wijziging aan de Bank meegedeeld (art. 112, 114, 119 en 121 van de Wet).

Hiertoe vult de verzekeringsonderneming het daartoe bestemde formulier in dat als **bijlage 1 of 2** bij deze mededeling is gevoegd, maar enkel de delen van dat formulier die de gegevens bevatten die gewijzigd moeten worden. De Bank beslist hierover volgens dezelfde procedure als die voor een oorspronkelijke kennisgeving.

V. Oprichting of verwerving van een dochteronderneming die in een andere lidstaat van de EER of in een derde land verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten uitoefent

Een verzekerings- of herverzekeringsonderneming naar Belgisch recht die in de EER of in een derde land rechtstreeks of onrechtstreeks een dochteronderneming wenst te verwerven of op te richten die verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten uitoefent, neemt contact op met de bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat.

Overeenkomstig artikel 107 van de Wet stelt zij de Bank ook voorafgaandelijk in kennis van haar voornemen om een dochteronderneming op te richten of te verwerven.

Hiertoe maakt zij gebruik van het formulier dat als **bijlage 3** bij deze mededeling is gevoegd en dat de inlichtingen bevat die de onderneming aan de Bank moet meedelen ter staving van haar kennisgeving (art. 107, tweede lid van de Wet); in geval van een dochteronderneming in een derde land, voegt zij hierbij inlichtingen over de prudentiële wet- en regelgeving die van toepassing is in het derde land. De Bank kan ook nadere of aanvullende informatie opvragen.

Het ingevulde formulier moet in één exemplaar naar de Bank worden verstuurd met de post en langs elektronische weg en moet in één van de officiële talen van België (Nederlands, Frans of Duits, naargelang van de bedrijfszetel van de onderneming) met een Engelse vertaling worden ingediend.

Voor de oprichting of de verwerving van een dochteronderneming die in de EER of in een derde land verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten uitoefent is een formele beslissing van de Bank vereist wanneer het om een strategische beslissing gaat als bedoeld in de artikelen 15, 77° en 102 van de Wet. In dat geval moet de Bank beslissen binnen 3 maanden na ontvangst van een volledig dossier.

VI. Intrekking

Deze mededeling vervangt mededeling D.146– C van 19 april 1996 en trekt deze in, vanaf de publicatie ervan op de website van de Bank.

Er wordt een kopie van deze mededeling verzonden naar de erkend commissaris(sen) van uw onderneming.

Hoogachtend

Jan Smets
Gouverneur

Bijlagen

- Bijlage 1 : formulier voor de kennisgeving van de opening van een bijkantoor
- Bijlage 2 : formulier voor de kennisgeving van de uitoefening van activiteiten in het kader van het vrij verrichten van diensten
- Bijlage 3: formulier voor de kennisgeving van de oprichting of de verwerving van een dochteronderneming die verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten uitoefent